ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o.p.s.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor/specializace: 6208R163 Podniková ekonomika a finanční management

Fakturace ve Škoda Auto a.s.

Bakalářská práce

Tetiana MITINA

Vedoucí práce: Ing. Josef Horák, Ph.D.

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o.p.s.
Katedra financí a účetnictví

Akademický rok: 2021/2022

ŠKODA AUTO Vysoká škola

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Tetiana Mitina**

Studijní program: Ekonomika a management

Obor: Podniková ekonomika a finanční management

Název tématu: **Fakturace ve Škoda Auto a.s.**

Cíl: Hlavním cílem bakalařské práce je analýza vývoje elektronické fakturace ve ŠKODA AUTO a.s. se zaměřením na identifikaci uspořených nákladů při zpracování dokladů v elektronické podobě.

Rámcový obsah:

1. Charakteristika pohledávek a závazků z pohledu finančního účetnictvi.
2. Vymezení problematiky zpracování dokladů v elektronické podobě.
3. Analýza procesů zachycení elektronických faktur ve Škoda Auto a.s.
4. Návrh řešení vedoucích ke zlepšení současného stavu.

Rozsah práce: 25 – 30 stran

Seznam odborné literatury:

1. BOKŠOVÁ, J. *Účetní výkazy pod lupou I.: Základy účetního výkaznictví.* 1st vyd. Praha: LINDE Praha, 2013. ISBN 978-80-720-1-921-2.
2. STROUHAL, J. – MUSTAŢĂ, R V. – BONACI, C G. *International Accounting Practices.* 1st vyd. Praha: Oeconomica, 2014. ISBN 978-80-245-2040-7.
3. STROUHAL, J. *Oceňování v účetnictví.* 1st vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-366-1.
4. ČIŽINSKÁ, R. *Základy finančního řízení podniku.* 1st vyd. Grada Publishing, 2018. 240 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.
5. ELLIOTT, B. *Financial Accounting and Reporting.* 14th vyd. Harlow: Prentice Hall, 2011. ISBN 978-0-273-74444-3.

Datum zadání bakalářské práce: prosinec 2020

Termín odevzdání bakalářské práce: prosinec 2021

L. S.

Elektronicky schváleno dne 11. 5. 2021
Tetiana Mitina
Autorka práce

Elektronicky schváleno dne 11. 5. 2021
Ing. Josef Horák, Ph.D.
Vedoucí práce

Elektronicky schváleno dne 11. 5. 2021
doc. Ing. Tomáš Krabec, Ph.D., MBA
Garant studijního oboru

Elektronicky schváleno dne 12. 5. 2021
doc. Ing. Pavel Mertlík, CSc.
Rektor ŠAVŠ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval(a) samostatně a použité zdroje uvádím v seznamu literatury. Prohlašuji, že jsem se při vypracování řídil(a) vnitřním předpisem ŠKODA AUTO VYSOKÉ ŠKOLY o.p.s. (dále jen ŠAVŠ) směrnicí OS.17.10 Vypracování závěrečné práce.

Jsem si vědom(a), že se na tuto závěrečnou práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, že se jedná ve smyslu § 60 o školní dílo a že podle § 35 odst. 3 je ŠAVŠ oprávněna mou práci využít k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna podle § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Beru na vědomí, že ŠAVŠ má právo na uzavření licenční smlouvy k této práci za obvyklých podmínek. Užiji-li tuto práci, nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, mám povinnost o této skutečnosti informovat ŠAVŠ. V takovém případě má ŠAVŠ právo ode mne požadovat příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to až do jejich skutečné výše.

V Mladé Boleslavi dne 1.12.2021

Děkuji Ing. Josefu Horákovi, Ph.D. za odborné vedení závěrečné práce, poskytování cenných rad a doporučení. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům oddílu FRK, zvláště paní Markétě Jelínkové a paní Bc. Monice Sobotkové za cenné rady a poskytovaní informačních podkladů během zpracování bakalářské práce.

Obsah

Úvod 6

1 Charakteristika pohledávek a závazků z pohledu finančního účetnictví 8

1.1 Role finančního účetnictví, účetní standardy 8

1.2 Vymezení vlastností pohledávek podniku z pohledu finančního účetnictví 10

1.3 Vymezení vlastností závazků podniku z pohledu finančního účetnictví ... 13

2 Vymezení problematiky zpracování dokladů v elektronické podobě 16

2.1 Problematika elektronické fakturace 16

2.2 Současné využití e-fakturace v Evropě 20

3 Analýza procesů zachycení elektronických faktur ve Škoda Auto a.s. 26

3.1 Úvod do činnosti zkoumané společnosti 26

3.2 Analýza přijatých faktur 26

3.3 Návrh řešení vedoucích ke zlepšení současného stavu 36

Seznam literatury 40

Seznam obrázků a tabulek 43

Úvod

V současné době roste objem práce a to, jak v ekonomické sféře, tak i v ostatních sférách života, zvyšuje se také tlak na efektivitu a úspornost. Jako následek se objevuje tendence k zvyšování rychlosti plnění úkolů s cílem úspory času a zlepšení konečných výsledků. Optimalizace se stává nezbytně nutnou podmínkou pro zajištění, jak konkurenceschopnosti, tak i prosperity. Významnou roli v optimalizaci sehrávají procesy digitalizace a elektronizace, které se implementují do různých činností a nahrazují standartní metody používané v práci. Umožnují nejenom zvýšit efektivitu, ale i zkrátit čas, potřebný na průběh určitých procesů. Z tohoto důvodu, ztráta času v průběhu každého procesu je problém k řešení, a zároveň je vhodným předmětem pro implementaci variant, vedoucích k zvýšení úspornosti. Jedním z časově náročných a nevyhnutelně nutných procesů pro podnik je zpracování příchozích faktur, což je komplexní činnost, která zachycuje vícekrokový postup. Na každém stadiu fakturačního procesu existuje možnost zkrácení potřebného časového úseku. Bere-li se v úvahu světová tendence růstu počtu vydávaných faktur, zefektivnění procesu jejich zpracování a zaúčtovaní, stává se potenciální možností pro šetření peněžních prostředků a času.

Cesta elektronické fakturace existuje již delší dobu a je předmětem výzkumu a diskuse ohledně jejich výhod. Z důvodu, že výše popsaná problematika spadá do aktuálních problémů firmy, bylo rozhodnuto, že výběr tématu Fakturace ve Škoda Auto a. s. je vhodný pro bakalářskou práci, zohledňující procesy spojené s přijetím faktur a použití při tom elektronických metod.

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza vývoje elektronické fakturace ve ŠKODA AUTO a. s. se zaměřením na identifikaci uspořených nákladů při zpracování dokladů v elektronické podobě.

V teoretické části práce je vymezeno, jakou roli hrají pohledávky a závazky v ekonomické činnosti podniku, rozvoj a současně ve využití elektronické fakturace. První kapitola se zabývá deskripcí charakteristik pohledávek a závazků z pohledu účetnictví, významu a důležitosti finančního účetnictví v řízení podniku. Druhá kapitola je zaměřena na deskripci podstaty a charakteristiky elektronické fakturace, komparaci využití elektronické fakturace státy v Evropě, úspěšnost při využití

zkušeností a přínosnost projektu, dedukce hlavních výhod elektronické fakturace a překážek při implementaci.

V praktické části je krátce popsána činnost zkoumané společnosti ŠKODA AUTO a.s., a je uveden detailně zohledněný proces přijímání faktur od dodavatelů. Třetí oddíl se zabývá pozorováním a analýzou procesu, spojeného s přijetím a zpracováním elektronických, papírových faktur a faktur ve formátu PDF ve vybraném podniku. V bakalářské práci jsou použity matematické metody a syntéza pro identifikaci přínosu elektronické fakturace pro podnik a potenciál jejího využití.

1 Charakteristika pohledávek a závazků z pohledu finančního účetnictví

Hlavním záměrem první kapitoly je vysvětlit a vymezit význam finančního účetnictví. Zároveň též popsat, jak se pohledávky a závazky začleňují do činnosti podniku, jak ji ovlivňují a zároveň, jak ovlivňují úspěšnost daného podniku, a proč je jejich správné řízení důležitým aspektem.

1.1 Role finančního účetnictví, účetní standardy

Z pohledu získávání důvěryhodných informací, týkajících se finanční aktivity podniku, je finanční účetnictví nezbytným zdrojem, potřebným pro nabytí komplexních dat.

Podle Bokšové (2013) finanční účetnictví spadá do regulovaného subsystému účetnictví, což znamená, že může být regulováno zákony určité země nebo obecnými zásadami, které už byly univerzálně akceptovány. K roli finančního účetnictví patří zaznamenávání hospodářských transakcí uvnitř účetní jednotky, a také transakcí mezi okolím a účetní jednotkou. Při čemž, hlavním úkolem je poskytování a propojování informací o finanční pozici a v ní proběhlých změnách, a také finanční výkonnosti za podnik jako celek, a to pomocí peněžního vyjádření (Čižinská 2018). Na rozdíl od manažerského účetnictví, určeného pro vlastní vedení firmy, slouží především vnějším uživatelům a partnerům, jako jsou banky, akcionáři, finanční úřad, pojišťovny a jim podobní. Má jim podávat obraz o finanční situaci podniku (Žák a kol., 2002).

Pro vedení finančního účetnictví existuje několik druhů účetních metod. S cílem dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami, se využívají České účetní standardy (České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, 2018). Nicméně, činnost podniku není vždy omezena územím jednoho státu. Velká část firem, v rámci své činnosti, v různé míře spolupracuje i se zahraničními podnikateli, a to jako s dodavateli nebo odběrateli. V této souvislosti, existuje nutnost vedení výkazů podle určitých všeobecných pravidel, pro zamezení neporozumění v důsledku odlišnosti dat.

Z tohoto důvodu, byla přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES3 a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS. Směrnice má za cíl snížit administrativní zátěž a zlepšit podnikatelské prostředí, zejména pro malé a střední podniky. Má podpořit jejich internacionalizaci, zvýšit produktivitu, například odstraněním byrokracie a zdokonalením regulačního rámce. V České republice byla směrnice přijata v roce 2016 podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, což je významný krok v harmonizaci vedení účetnictví v EU.

Následkem tohoto rozhodnutí se snížila možnost výskytu nesouladu ve výkazech, či nesouladu v oceňování závazků a pohledávek při mezinárodní spolupráci.

Za účelem harmonizace účetnictví v celosvětovém měřítku, existují Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS Foundation Constitution, 2018). Hlavním cílem IASB (International Accounting Standards Board) je vytvoření standardů akceptovatelných v celém světě. Jednou z dalších podmínek je to, že takové standardy musí mít vysokou kvalitu, a to bez ztráty srozumitelnosti. To má přinést vysokou užitečnost a zjednodušit použití poskytnuté informace pro přijetí dalších finančních rozhodnutí. Navíc, o nic méně důležitým úkolem je poskytování podpory a pomoci během implementace popsaných změn do standardů jiných států. Je pravděpodobné, že zavedení standardů zabere větší množství času a bude vyžadovat značné úsilí, s ohledem na existující rozdíly mezi IFRS a stávajícími místními normami.

IFRS byly v roce 2005 aplikovány v mnoha zemích světa, včetně zemí EU (pro veřejně obchodované společnosti). Ministerstvo financí ČR se primárně snaží harmonizovat český účetní systém s účetními směrnicemi EU, ale současně většina změn vede i k přiblížení k IFRS. Stále však mezi těmito účetními rámci přetrvává mnoho nepatrných rozdílů.

V České republice existuje povinnost používat IFRS místo českých účetních předpisů pro sestavení svých konsolidovaných i individuálních (nekonsolidovaných) účetních závěrek, a to pro společnosti, které vydaly dlužné nebo majetkové cenné

papíry, obchodované na regulovaných veřejných trzích. Pro ostatní podniky je použití IFRS, místo českých účetních předpisů pro sestavení konsolidovaných účetních závěrek, zcela volitelné (IFRS a české účetní předpisy podrobnosti a rozdíly, 2009).

Podle Elliott (2011) je zavedení povinných standardů nutné, aby měření a prezentace čísel v účetní závěrce byla méně subjektivní. Avšak, autor zmiňuje, že ačkoliv se předpokládalo, že přesvědčováním by mohla účetní profese dosáhnout jednotnosti zveřejňování, tak ve skutečnosti bylo pro tuto profesi obtížné odolat tlakům vedení. Příkladem toho je, že finanční zprávy připravené ze stejných základních informací odhalily podstatně odlišný obraz. Nicméně, existují argumenty, jak na podporu standardů, tak i proti nim. Mezi hlavní výhody patří, že vymezují důvěryhodnost – což umožní seriózní vnímání poskytnuté informace, při vědomí, že zobrazuje reálný stav podniku. Navíc, větší disciplína v účetním výkaznictví dává budoucím akcionářům a investorům větší možnost reálně oceňovat vhodnost investování, na základě výkazů. O nic méně důležitou výhodou je možnost porovnání výsledků činnosti mezi podniky. Při používání stejných standardů, bude mít analýza přesnější výsledek a odhady ohledně budoucího vývoje a prosperity. Mezi argumenty proti patří hledání konsenzu – což znamená použití jednodušších standardů – hlavně při jednání o více komplexních subjektech. Na závěr, upozorňují na přetíženost osob, zpracovávajících účetní výkazy – znamená i řadu konfliktů, které se vyskytují při použití různých účetních standardů. Přechod na IFRS není jednoduchý úkol ani pro společnosti, protože je třeba přepracovat srovnávací údaje. Při přiblížení k datu přechodu, zveřejňuje mnoho společností přepočty, které slaďují dříve publikované údaje s vypočítanými a prezentovanými v souladu s IFRS, což slouží jako zdroj pro průzkumy účetních firem a pro akademické pracovníky.

1.2 Vymezení vlastností pohledávek podniku z pohledu finančního účetnictví

Při kooperaci mezi zákazníky a dodavateli, se ne vždy zachovává podmínka okamžité úhrady. Takovým způsobem vzniká pohledávka, což je nárok podniku vůči jiným subjektům na inkaso peněz (či jiných aktiv) za dodávku zboží nebo poskytnuté služby (Bokšová 2013). Důležitým aspektem k tomu je, že pohledávka má určitý termín splatnosti (podle čehož se dělí na krátkodobé a dlouhodobé) a je dohodnutá

její cena. V případě, že podnik nezná přesnou výší pohledávky, mluvíme o dohadných aktivních položkách nebo o akruálních příjmech (accrual income), jejichž výši musíme odhadnout. (Bokšová, 2013, Strouhal a kol., 2014). Takové pohledávky patří k pohledávkám s nejistou výší nebo nejistou dobou splatnosti. Jisté pohledávky představují pohledávky s oceněným nárokem, známým plátcem nebo vykonavatelem povinnosti. Nejisté pohledávky nebo podmíněné, se odlišují tím, že ekonomický prospěch je méně pravděpodobný, protože jejich splatnost může záležet na výsledku určité události.

Mezi základní charakteristiky pohledávek patří povinnost jejich splacení dlužníkem a právo věřitele požadovat splnění závazku. Podle podstaty vzniku pohledávky, existují různé druhy: poskytnuté provozní zálohy (na dodávku zboží nebo služeb), poskytnuté zálohy (dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek), pohledávky za zaměstnanci, pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, pohledávky daňové (vyplývající z daňových nároků, nadměrného odpočtu na dani), pohledávky ke společníkům, pohledávky z titulu časového rozlišení, dohadné, pohledávky za upsaný, dosud nesplacený vklad do základního kapitálu a jiné, avšak nejvíc se v praxi setkáváme s pohledávkou z obchodního styku (Bokšová 2013). Pohledávka z obchodního stylu představuje vydanou fakturu, za výrobky, služby nebo zboží, kterou zákazník musí uhradit podle předem odsouhlasených podmínek. Taková možnost splacení, dává podniku, který ji nabízí, výhodu v konkurenceschopnosti, nicméně zahrnuje v sobě riziko nesplacení.

Časový rozdíl mezi dodáním zboží a provedením platby tvoří riziko toho, že odběratel, z nějakého důvodu, nebude ochotný či schopný zaplatit a nesplní podmínky smlouvy. Což by se dalo vyřešit platbou předem, avšak to není vždy možné. Dalším řešením je stanovení obchodních podmínek, s cílem zajištění platby a zdůrazněním správného vystavování faktur, což je jednou z možných příčin zdržení platby (Čižinská, 2018). Při prodeji zboží do zahraničí, se navíc objevuje riziko při převodu měn (kurz převodu může být fixní nebo je závislé na dnešním kurzu) (Strouhal a kol., 2014). Navíc, velké množství pohledávek může zhoršit jeden z významných ukazatelů finanční analýzy – průměrnou dobu inkasa pohledávek. Zároveň, se vyskytuje nutnost financování pohledávek. Jako další náklady, se můžou objevit oportunitní náklady (Čižinská, 2018).

V praxi je často využívána možnost nabízení skonta zákazníkům. Její smysl spočívá v tom, že při rychlém nebo dřívějším splacení pohledávky, zákazník získává slevu v podobě určitého procenta ze sumy k zaplacení. Což může být také výhodné pro dodavatele, jelikož je skonto stanoveno na takové úrovní, aby peníze „utracené“ na něm byly menší v porovnání se zaplacenými úroky, kdyby byly peníze půjčené do doby splatností pohledávky (Čižinská, 2018).

U tématu pohledávek, je důležité zmínit možnost využití směnek k inkasu, jako platebního prostředku. Směnky představují cenný papír, zahrnující povinnost zaplatit určitou část peněz, v určitém místě, době a konkrétní osobě či společnosti. Podle doby splatnosti se stejně, jako pohledávky a závazky rozdělují na krátkodobé a dlouhodobé. Z pohledu platebních prostředků, se rozdělují na směnky k inkasu a k úhradě. Směnky k inkasu lze považovat za investici nebo chápat jako pohledávku z obchodního vztahu. Její hodnota se od okamžiku pořízení postupně navyšuje o naběhlý směnečný úrok (Bokšová, 2013).

V souvislosti s tím, že pohledávka může zůstat ve finančních aktivech delší dobu, ale nebýt při tom uhrazena, existuje nutnost jejího opětovného oceňování. Způsoby oceňování se můžou lišit podle legislativy v každé zemi. Podle IFRS 9 jsou oceňovány podle amortizační hodnoty, což je měření současnou hodnotou. Amortizace je prováděna použitím efektivní úrokové sazby, která každoročně zvyšuje současnou hodnotu pohledávky (Strouhal a kol., 2014). Někdy, se ocenění pohledávek provádí v budoucích hodnotách, což je příčina deformování výsledovky – na straně zákazníka se stávají úroky za odložení platby částí finančních nákladů, u dodavatele – vykazují výnosové úroky. (Strouhal, 2013). Shodný přístup k oceňování směnek k inkasu je, jak podle IFRS, tak i podle české legislativy, že se úrok vypočítává podle efektivní úrokové míry. V české legislativě, je navíc možné lineární úročení (Bokšová, 2013).

Důležitým aspektem je zaznamenání snížení hodnoty pohledávky, protože i za předpokladů svědomité práce credit managementu, zůstanou některé pohledávky neuhrazenými a riziko nedobytnosti bude vždy existovat. K tomu je možno přistupovat za pomocí dvou metod. První – individuální přistup – začíná řešit snížení hodnoty až po datu splatnosti pohledávky. Avšak druhá – metoda odhadu k tomu přistupuje už v momentu vzniku pohledávky. Její smysl spočívá v tom, že výsledek

hospodaření se snižuje o odhadnutou výší pohledávek, které nebudou uhrazeny už v období, kdy vznikají spojené výnosy a objevuje se riziko částečné nesplatnosti (Strouhal, 2013).

V případě, že je pohledávka po lhůtě splatnosti, existuje pro podnik možnost tvorby opravných položek, které budou daňově účinné. Avšak proto musí být splněné určité podmínky, aby nebyla pohledávka promlčena. Podle § 8a zákona o rezervách lze tvořit opravné položky k pohledávkám: do výše 50 % rozvahové hodnoty pohledávky, pokud od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než 18 měsíců; do výše 100 % rozvahové hodnoty pohledávky, pokud od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než 30 měsíců.

Když pohledávka přesahuje 200 000 Kč, musí být ohledně těchto pohledávek zahájeno řízení, a to buď rozhodčí, soudní nebo správní. V případě, že je dlužník v insolvenčním řízení, lze vytvořit opravnou položku do 100 % rozvahové hodnoty nepromlčených pohledávek přihlášených u soudu od zahájení insolvenčního řízení do konce lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o úpadku nebo do konce lhůty podle insolvenčního zákona. Opravné položky se zruší v návaznosti na výsledky insolvenčního řízení nebo v případě, že je pohledávka účinně popřena (Zákon o rezervách).

1.3 Vymezení vlastností závazků podniku z pohledu finančního účetnictví

V předchozí podkapitole, byla povinnost platby zohledněna ze strany dodavatele. Nyní bude povinnost platby zohledněna ze strany odběratele, což znamená, závazek. Podle Bokšové, jsou závazky dluh, který vznikl na základě minulé události, je objektivně ocenitelný a je pravděpodobné, že v budoucnu dojde ke snížení ekonomického prospěchu účetní jednotky, k určitému nebo neurčitému datu. Oproti pohledávkám, při uspokojení povinnosti dochází k snížení ekonomického prospěchu (nejčastěji z důvodu odtoku peněžních prostředků, potřebných na úhradu závazku). Navíc, se závazky musí pracovat podle smluv, na základě kterých, mohou být požadované.

Stejně jako pohledávky, se považují závazky se splatností méně než 12 měsíců za krátkodobé (k nim také patří běžná splátka části dlouhodobých závazků), ostatní

závazky jsou považovány za dlouhodobé. Podle jejich podstaty se dělí na několik druhů: vůči finančním institucím, přijaté finanční výpomoci, závazky z titulu daně, závazky ke společníkům, k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění a jiné. Nejčastěji se v praxi setkáváme se závazky z obchodních vztahů, což představují faktury k zaplacení; závazky vůči zaměstnancům; závazky z emitovaných cenných papírů a dohadné závazky (nebo dohadné pasivní položky), jejichž výše je neznámá, až do konce účetního období. Tyto závazky patří k dluhům s nejistou výší nebo nejistou dobou. Dále existují dluhy jisté, kdy je znám věřitel, suma ke splatnosti a termín splacení. Nejisté nebo podmíněné závazky, vznikají za určité situace a nevykazují se v rozvaze z důvodu, že je těžké je spolehlivě ocenit. Není známa ani doba jejich splatnosti, ani jejich výše, protože jejich vznik závisí na budoucích událostech (Bokšová, 2013).

Podle času splatnosti, jsou závazky rozděleny na krátkodobé a dlouhodobé, v souvislosti s tím se liší jejich oceňování. Krátkodobé závazky neurčené k obchodování jsou oceňovány ve jmenovité hodnotě z důvodu, že časová hodnota má nevýznamný vliv. Avšak, při delší době splatnosti, je časový vliv významný. Proto jsou oceněny současnou hodnotou budoucí platby. Existují také rozdíly v oceňování směnek. Podobně, jako v situaci s pohledávkami, lze směnky vnímat jako závazky, v tomto případě se bude jednat o směnky k úhradě. Avšak, směnky k inkasu a úhradě jsou podle české legislativy oceňovány jinak. Když směnky k inkasu oceňujeme pořizovacími náklady, zvyšujícími se o směnečný úrok, směnky k úhradě se oceňují jmenovitou hodnotou, bez ohledu na dobu splatnosti (Bokšová, 2013).

Z pohledu financování podniku, hrají závazky významnou roli. Představují externí (cizí) zdroje, které jsou v současné době víc a víc využívány podniky pro financování. A to z důvodu, že náklady cizího kapitálu jsou často nižší v porovnání s náklady vznikajícími při použití vlastních zdrojů. Z druhé strany, existuje riziko vzniku velké zadluženosti firmy, což může negativně ovlivnit její reputaci pro investory a partnery.

Některé závazky, mimo splatnosti vlastní sumy závazku, vyžadují také splátku úroků, které narůstají během času využití tohoto zdroje financování. Neúročené závazky zahrnují ty zdroje, které nevyvolávají úrokové náklady. K nim se

započítávají závazky vůči zaměstnancům a závazky vůči dodavatelům. Ve většině případů, úročené závazky tvoří převažující část dluhu. Sem patří bankovní úvěry nebo závazky vůči bankám. Úvěry vyvolávají náklady, jako je úroková sazba, která může být fixní nebo plovoucí. Povinnost splátek bance znamená, že má podnik umořit nejen poskytnutý úvěr ale i připočtený úrok. Jednou z dalších možností využití dluhu pro financování je emise dluhopisů, s čímž je spojené splacení určité dlužné částky jednotlivé hodnoty a taky dalších případných práv zakotvených v emisních podmínkách (Čižinská, 2018).

Z pohledu finanční analýzy, závazky ovlivňují několik důležitých ukazatelů. Jsou součástí ukazatelů likvidity, které ukazují schopnost podniku rychle uhradit krátkodobé závazky. V případě, že podnik dluží značnou sumu dodavatelům, tak to může mít negativní vliv na likvidní ukazatele, i když nenastane změna v oběžných aktivech. V případě, že firma hraje na trhu významnou roli, může mít převahu při jednání s dodavateli, což jí dovolí mít delší dobu splatnosti závazku, než je běžné.

Z dalších ukazatelů je zřejmé, že závazky značnou měrou ovlivňují ukazatele zadluženosti, což je významné pro posuzování úspěšnosti firmy. Navíc, závazky mají také vliv na ukazatel ROCE (rentabilitu vloženého kapitálu) a ROIC (rentabilitu investovaného kapitálu).

Na závěr je nutné říci, že závazky představují důležitou část aktivit podniku, jsou nezbytné pro jeho existenci, rozvoj a prosperitu. Jejich rozumné použití v roli zdroje financování může vést k pozitivním změnám v činnosti podniku a včasné vyřízení zajistí stabilitu a důvěru ve spolupráci s dodavateli, partnery a investory.

2 Vymezení problematiky zpracování dokladů v elektronické podobě

Hlavním záměrem a podmínkou pro úspěšnou existenci firmy je vytváření a poskytovaní služeb nebo produkce. Bez prodeje není možná další funkčnost podniku. Pro přesné a úspěšné zaznamenávání informací jsou nutné faktury o proběhnuté spolupráci, ceně, termínech platby atd. Jejich přijetí, zpracování, ověření a splacení zabírá hodně času, avšak zůstává jedním z nejdůležitějších procesů.

Podle Bruno Koch (2019), se odhadovaný počet celosvětově vydaných faktur v roce 2019 rovnal 550 bilionům. Dodatečný objem faktur v širším právním smyslu, a „dokumenty a zprávy, podobné fakturám“, může být také velmi vysoký. V závislosti na zemi, pravděpodobně 5 až 15krát více než objem faktur. Takový počet je obrovský a je jedním z důvodů pro přechod na elektronickou fakturaci, nejen z pohledu náročnosti zpracování, ale i z důvodu šetření papírem a s ohledem k životnímu prostředí.

2.1 Problematika elektronické fakturace

Před vymezením podstaty elektronických faktur, je nutné si ukázat vlastnosti obyčejného účetního dokladu a standardní faktury, a také to co představují. Podle Pasekové Marie (2005), je účetní doklad vstupní informací pro účetnictví o uskutečněné hospodářské operaci, která se stává účetním případem jenom tehdy, když je doložena účetním dokladem. Účetní doklad je základním a nejdůležitějším nástrojem průkaznosti v účetnictví, ale aby se stal uznaným dokumentem, musí obsahovat povinné náležitosti dané zákonem. K tomu patří: označení účetního dokladu a účastníků, obsah účetního případu, peněžní částka nebo informace o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství, okamžik vyhotovení účetního dokladu, okamžik uskutečnění účetní operace (v případě, že není shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu), podpisový záznam podle § 33 odst. 4 ZUC osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování. Funkce a význam účetních dokladů spočívá v informování o vzniku hospodářské operace, jejím zaznamenání, ověření a prokázání jejího uskutečnění.

Podle obsahu se účetní doklady rozdělují na interní, zachycující pohyb složek uvnitř podniku, a externí, vznikající jako výsledek spolupráce s jinou účetní jednotkou, které v závislosti na charakteru proběhlé činnosti mohou být vydané či přijaté. V praxi existuje možnost vystavovat účetní doklady jako jednotlivé (týkající se jedné operace nebo několika stejnorodých skutečností, proběhlých během jednoho dne) nebo sběrné (operace můžou být zaúčtované najednou, a to během určitého časového úseku, např. týdnu, měsíce atd.) (Paseková M., Otrusinová M., 2005).

Faktura se stává účetním dokladem teprve po doplnění náležitostí stanovených zákonem o účetnictví. Pokud faktura neobsahuje všechny potřebné náležitosti, je nezbytné, aby byla doplněna o další písemnosti a dokumenty tak, aby byly splněny podmínky dané zákonem (Paseková M., Otrusinová M., 2005). Obyčejně se faktury vystavují v listinné podobě. Na rozdíl od nich, je e-faktura dokumentem v digitální podobě. Podle směrnice 2014/55/EU, elektronickou fakturou se rozumí „faktura, která byla vystavena, odeslána a přijata ve strukturovaném elektronickém formátu, který umožňuje její automatické a elektronické zpracování“. Často je k pojmu elektronická fakturace omylem zahrnut formát PDF nebo DOC, avšak elektronická fakturace nesmí být chápána jako digitalizace papírových faktur do těchto a dalších nevhodných souborových formátů. Když je faktura naskenována, obsahuje nestrukturovaná data, zaslaná jako obrázek nebo fax – nemůže se považovat za elektronickou. Nadále s takovými formáty nejde efektivně pracovat, tj. do systému zákazníka se musí data poté zadávat manuálně, což zabírá čas na zpracování každé faktury. Aby se faktury automaticky načetly v plné podobě, musí být dodrženy standardy zpracování dat v rámci využívaných podnikových informačních systémů. Při obdržení faktury zákazníkem, musí být nejprve provedena kontrola a ověření správnosti daňového dokladu. Kontroluje se, že jsou uvedené faktury v souladu se skutečností, zároveň se dohledají případné chyby či nedostačující informace. Po akceptaci faktury následuje její automatické zaúčtování. Na konci dochází k archivaci přijaté faktury (Bokša M., Horák J., a kol., 2019).

Přestože elektronická fakturace poskytuje značné výhody, může být její implementace spojena s některými výzvami, které mohou otřást jistotou zákazníka v její zavedení. Podle globálního průzkumu, provedeného v roce 2013 (Global Electronic Invoicing, 2013), významná část účastníků považovala za největší

problém integraci s dodavateli a interní bariéry. Navíc, obavy dodavatelů z nákladů a obavy z možného ztížení použití, lze identifikovat jako obavy významné (viz obr. 1).

Jedním z dalších problémů mohou být rozdíly ve vnitrostátních právních požadavcích, týkajících se elektronické fakturace. Pro trh by bylo velmi přínosné, kdyby byla legislativa související s elektronickou fakturací mezi zeměmi harmonizována (Hautala M., 2009). Avšak, díky přijaté směrnici 2014/55/EU, je implementace elektronické fakturace v zemích Evropské unie spojená s menším počtem možných problému.

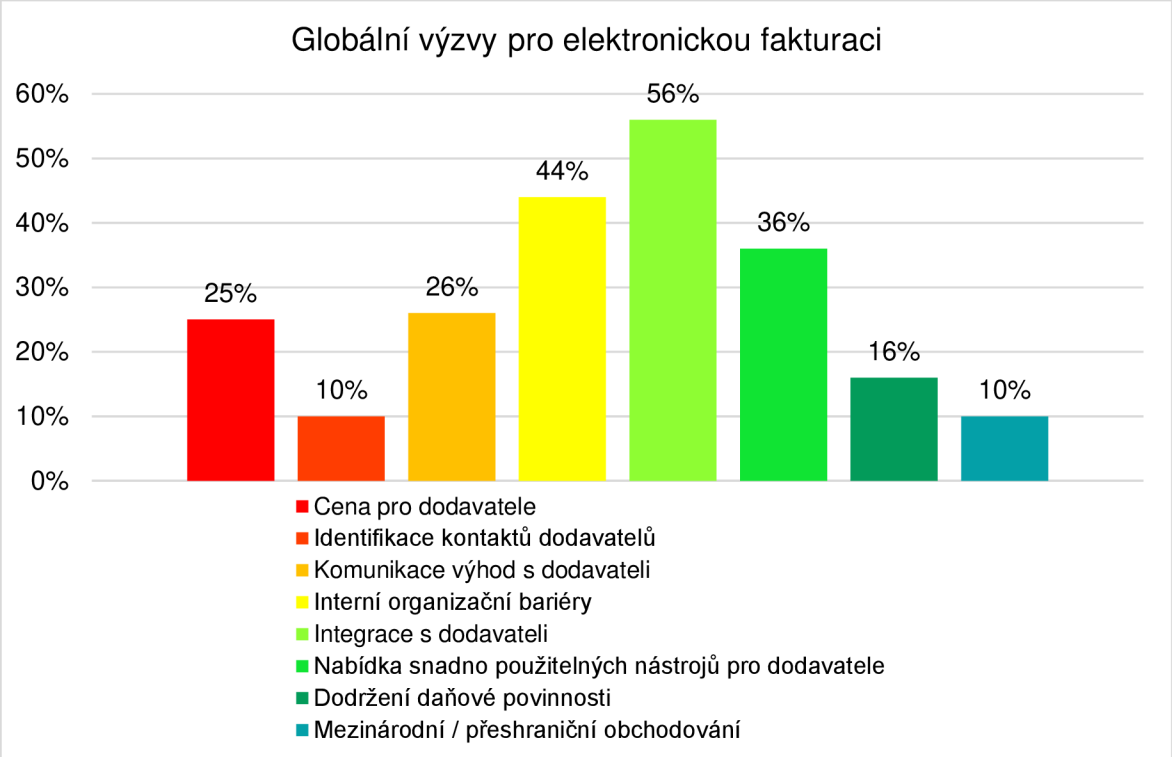

Zdroj: (Global Electronic Invoicing, 2013)

Obr. 1 Globální výzvy pro elektronickou fakturaci

Mezi další náklady a rizika patří paralelní manipulace s papírovými i elektronickými fakturami, generující značné množství dodatečných nákladů (Hautala M., 2009). Během instalace a následující údržby softwaru jsou vyvíjeny náklady. Implementace může být časové náročná a může vzniknout potřeba vytvoření nových týmů. Časově náročná může být i komunikace s dodavateli nebo zkušenými uživateli, existují také rizika související s kontraktalizací (Worldwide electronic invoicing survey, 2018).

Na druhou stranu se zatížení při implementaci vyplatí zákazníkovi svými přínosy. Zavedení elektronické fakturace umožní snížení administrativní a transakční zátěže. Následuje výrazné zvýšení produktivity při zacházení s daňovými doklady, zrychlí se a usnadní dohledatelnost daňových dokladů. V rámci Evropské unie se zajistí přeshraniční interoperabilita e-fakturace (Slavík L., 2018). Zároveň se zkrátí termíny a náklady na zpracování faktur. Pokud dodavatel a zákazník používají elektronickou fakturaci, může dojít ke zlepšení vztahu, díky rychlému zpracování informací. Ušetřené prostředky je možné zaměřit na financovaní jiných úkolů. Riziko vzniku chyb se díky modernizaci účetní funkce sníží a posílí se vnitřní kontrolní systém. Tímto se také dá zlepšit obraz společnosti pro zákazníky a investory, protože využívání elektronické fakturace ovlivňuje nejen efektivitu, ale šetří i papír, a tím pádem i životní prostředí (Worldwide electronic invoicing survey, 2018).

Samostatné vytváření faktur a změna softwaru nejsou nezbytnou podmínkou pro použití elektronické fakturace. V některých případech je pro podnik jednodušší použít poskytovatele takových služeb, což znamená použití externí pomoci pro vystavení a přijetí elektronických dokladů. Taková možnost může ušetřit čas, potřebný k implementaci, nebude nutná úprava sytému a školení zaměstnanců.

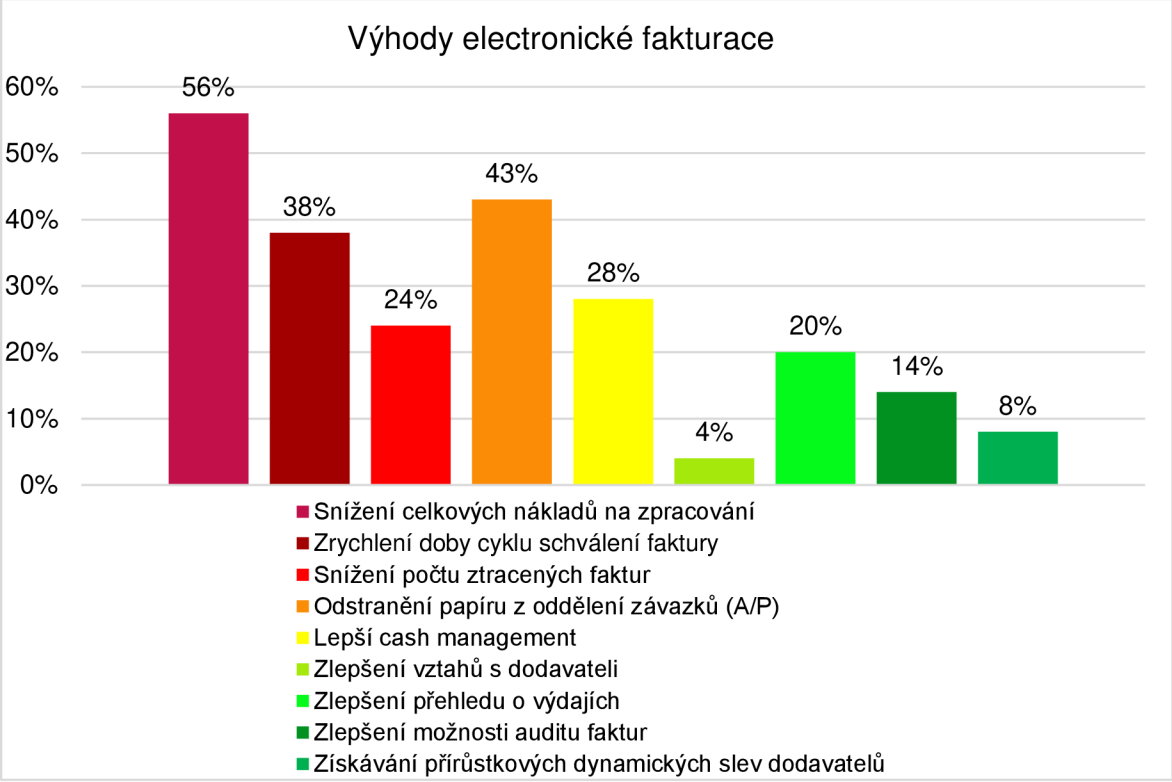

Zdroj: (Global Electronic Invoicing, 2013)

Obr. 2 Výhody elektronické fakturace

Výsledky průzkumu provedeného v roce 2013, bylo zjištěno, že největší část uživatelů považuje elektronickou fakturaci za důležitý přínos k snížení nákladů na zpracovaní faktur. Mezi významné výhody patří také odstranění papírové agendy, zrychlení procesu schvalování faktur a lepší cash management.

Nicméně, výzkum byl proveden v roce 2013, podle vlastních zkušenosti získaných během praxe a spolupráce s dodavateli během zavedení elektronické fakturace, můžu poznamenat, že jak výhody, tak i problémy během implementace, se kterými se setkávají obchodní partneři, zůstaly stejně. V současné době mohla nastat změna v procentech, avšak bude zanedbatelná. Vzhledem k tomu, že je výzkum považován za vhodný pro použití.

2.2 Současné využití e-fakturace v Evropě

V Evropě je možné zaznamenat zaměření na digitalizaci, která je značně podporována a rozvíjí se. Cílem je zajištění větší digitální propojenosti v Evropské unii. Součástí je také elektronická fakturace, která je od roku 2014 podporována nástrojem CEF Digital, usnadňuje implementaci směrnice 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek (směrnice o elektronické fakturaci). Podle směrnice a analýzy studie výhod elektronické fakturace, provedené australským daňovým úřadem hlavní oblasti, které mají z implementace e-Fakturace prospěch jsou: vytváření právních iniciativ; úspory v provozu a úspory nákladů při zpracování faktur; snížení administrativní zátěže; zkrácení času pro platby za jednotlivé faktury; příspěvek k životnímu cyklu elektronického nákupu B2G; usnadnění přeshraničního obchodu (Updated Benefits Analysis on the implementation of Directive, 2020).

Podle provedeného výzkumu v roce 2018 existovala legislativa ohledně použití elektronické fakturace v 57 jurisdikcích z 82 zkoumaných. 25 jurisdikcí nemá žádné předpisy týkající se elektronické fakturace. Elektronická fakturace je povinná v 10 jurisdikcích a nebyla povolena v 5 (Worldwide electronic invoicing survey, 2018).

V Evropě se v posledních letech elektronická fakturace intenzivně zavádí, a to i na povinné úrovni. Následující tabulka 1 ukazuje přehled situace s e-Fakturací v členských státech EU a také ve Velké Británii, na Islandu, v Norsku a Lichtenštejnsku. Z tabulky vyplývá, že ve většině států nejen, že existuje

odpovídající legislativa, ale je zároveň implementována povinnost fakturovat elektronicky v B2G.

Tab. 1 Elektronická fakturace v státech EU a EEA

Země EU	Existující legislativa k E-Fakturaci	Povinné využiti E-Fakturaci v B2G
Belgie	Ano	Ano
Bulharsko	Ano	Ne
Česká republika	Ano	Ano
Dánsko	Ano	Ano
Estonsko	Ano	Ano
Finsko	Ano	Ano
Francie	Ano	Ano
Chorvatsko	Ano	Ano
Irsko	Ano	Ne
Italie	Ano	Ano
Kypr	Ano	Ano
Litva	Ano	Ano
Lotyšsko	Ano	Ano
Lucembursko	Ano	Ne
Maďarsko	Ano	Ano
Malta	Ano	Ne
Německo	Ano	Ano
Nizozemí	Ano	Ano
Polsko	Ano	Ne
Portugalsko	Ano	Ano
Rakousko	Ano	Ano
Rumunsko	Ano	Ne
Řecko	Ano	Ano
Slovensko	Ano	Ano (od 2022)
Slovinsko	Ano	Ano
Španělsko	Ano	Ano
Švédsko	Ano	Ano
Ostatní země EEA		
Island	Ano	Ano
Lichtenštejnsko	Ne	Ne
Norsko	Ano	Ano
Velká Británie	Ano	Ne

Zdroj: EInvoicing Country Factsheets for each Member State & other countries

Podle informací, získaných z výzkumu v dokumentu D06.01 Aktualizovaná analýza výhod implementace směrnice 2014/55/EU, státy, které zavedly elektronickou fakturaci evidovaly snížení určitých nákladů. Země, které se zúčastnily výzkumu byly rozděleny do 2 skupin. První skupina zahrnuje země, kterým vznikly úspory

provozních nákladů v důsledku snížení zdrojů přidělených na fakturační operace. Druhá skupina zahrnuje země, které snížily své provozní náklady díky masovému přijetí elektronické fakturace. První skupina zahrnuje Francii, Řecko, Slovinsko a Švédsko, které vykazují průměrně celkové snížení nákladů o 31 % v důsledku snížení zdrojů přidělených na zpracování faktur. Francie (30 %), Slovinsko (50 %) a Švédsko (25 %) poukazují na to, že tyto úspory jsou způsobeny především automatizací procesů, umožněnou využitím e-Fakturace. Ve Švédsku jsou od implementace směrnice procesy efektivnější, bezpečnější a vedly ke zlepšení sledovanosti. Francie a Řecko (20 %) zdůrazňují snížení lidských zdrojů a času vyhrazeného na zpracování elektronických faktur.

Druhá skupina zahrnuje 5 zemí, které uvádějí, že masové přijetí elektronické fakturace pomáhá (nebo dlouhodobě pomůže) snížit náklady na zpracování. Finsko vykázalo v roce 2019 snížení provozních nákladů (10 %) kvůli přijetí 95 % faktur v elektronickém formátu. Itálie také věří v rozsáhlé přijetí e-Fakturace s 1,1 miliardami EUR odhadovaných úspor pro veřejný sektor za stejný rok.

Irsko, Lucembursko a Polsko poukázaly na to, že je používání elektronických faktur dosud nízké kvůli neexistující povinnosti dodavatelů zasílat elektronické faktury a kvůli určitým zpožděním při zavádění ve veřejném sektoru (hlavně kvůli okolnostem ohledně COVID-19). Tyto tři země však dlouhodobě očekávají zvýšené povědomí o elektronické fakturaci, zájem a také přijetí hospodářskými subjekty, což by snížilo provozní náklady veřejných orgánů. Tato data ukazují, že by zavedení směrnice o e-Fakturaci pomohlo snížit náklady na zpracování a provoz spojený s fakturačním procesem.

Snížení administrativní zátěže bylo zachyceno zkrácením celkového času věnovaného zpracování faktur. Jak je uvedeno na obrázku 3, mezi země, které se zúčastnily tohoto výzkumu, patří Kypr, Finsko, Polsko a Švédsko. Kypr sdílel informaci, že digitalizace přenosu faktur zkracuje dobu zpracování fakturace o 50 %. V roce 2019 Finsko oznámilo zkrácení doby zpracování fakturace o 93 %, zatímco Polsko zkrátilo dobu zpracování o 90 %. Švédsko navíc ukazuje snížení doby zpracování e-Fakturace o 25 % díky automatizaci a poukazuje na vylepšení kvality a kontroly dokumentů. Na základě snížení nákladů uvedených na obrázku 3 došlo u zemí k významnému zkrácení doby zpracování faktur související s elektronickými fakturami. Polsko vykázalo největší zkrácení doby zpracování o 27

minut. Druhá nejvyšší redukce je ve Švédsku 18 minut. Kypr a Finsko mají při zpracování e-Faktury prospěch ze snížení o 10, respektive 14 minut.

Rozdíl mezi těmito zeměmi je způsoben především různými úrovněmi implementace a odlišným časem původně přiděleným na zpracování faktur. To vysvětluje velký rozptyl mezi vykazovanými údaji zemí.

Jednou z původně předpokládaných výhod směrnic implementace e-Fakturace bylo zkrácení doby nutné k tomu, aby veřejný zadavatel zaplatil dodavatelům za fakturované zboží nebo služby.

Mezi respondenty, s možností poskytnout data a pozorování ohledně dopadů na platby, patří pouze 4 země. Švédsko uvedlo, že e-Fakturace zlepšila platební podmínky a zlepšila zpracování plateb. Ostatní země, jako je Belgie (5 %), Kypr (70 %) a Dánsko (15 %), uvedly průměrné snížení doby splatnosti o 30 %.

Platební podmínky jsou včetně termínů plateb obvykle definovány ve smlouvách s dodavateli a jsou stanoveny na 30 dní. To vysvětluje, proč některé další země, například Finsko a Slovinsko, oznámily nezměněnou časovou osu, protože obchodní partneři nadále využívají pevné platební podmínky při používání elektronických faktur.

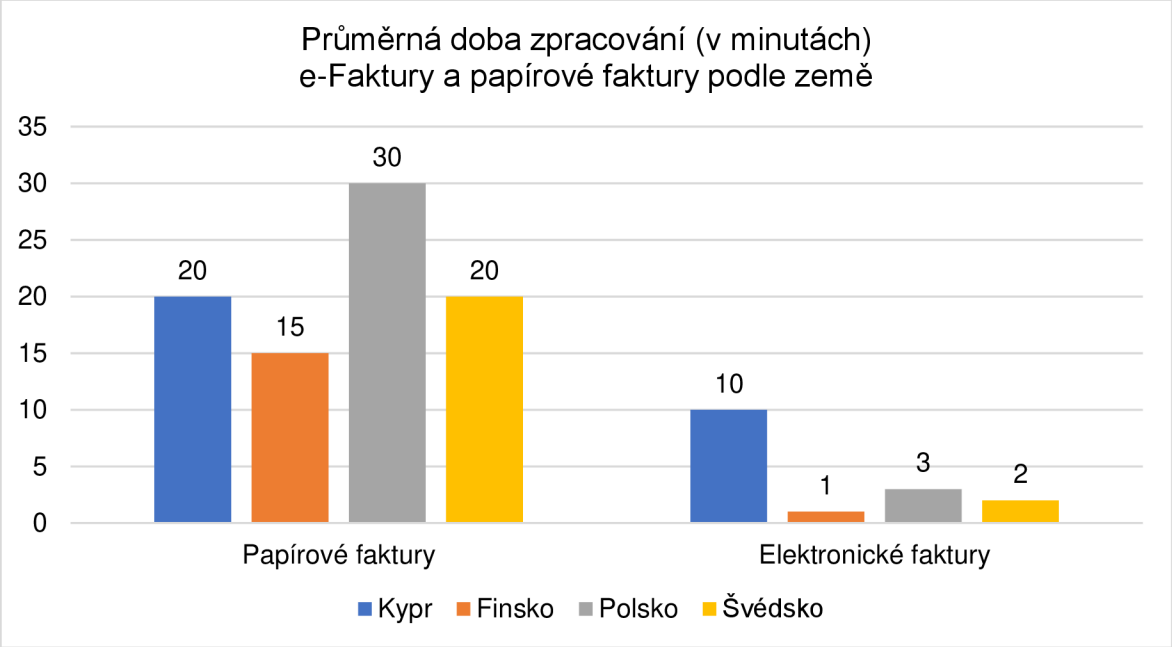

Zdroj: D6.01 Updated Benefits Analysis on the implementation of Directive 2014/55/EU, 2020

Obr. 3 Průměrná doba zpracování (v minutách) e-Faktury a papírové faktury podle země

Dotazníkového šetření, zaměřeného na konkretizaci výhod zkrácení doby platby, se zúčastnilo 9 států. Podle obrázku 4, respondenti vnímají snížení chybovosti při zpracování, jako hlavní výhodu e-Fakturace, která vede ke zkrácení doby platby. Zaznamenalo ji celkem 8 respondentů: Rakousko, Kypr, Česká republika, Finsko, Irsko, Lucembursko, Slovinsko a Švédsko. Druhým největším přínosem e-Fakturace je v této oblasti vylepšení monitorování plateb. Tyto informace uvedlo 5 respondentů: Kypr, Česká republika, Lucembursko, Slovinsko a Švédsko. Třetí výhodou e-Fakturace, která přináší zkrácení doby splatnosti, jsou rychlejší platební procesy vůči dodavatelům. Tuto výhodu hlásily Kypr, Dánsko a Lucembursko. To vysvětluje čtvrtou výhodu – zlepšení vztahů s dodavateli, vykázaly 3 země (Kypr, Finsko a Švédsko). Pátá výhoda, zajištění správné autentizace obchodních protějšků, je uvedena Švédskem.

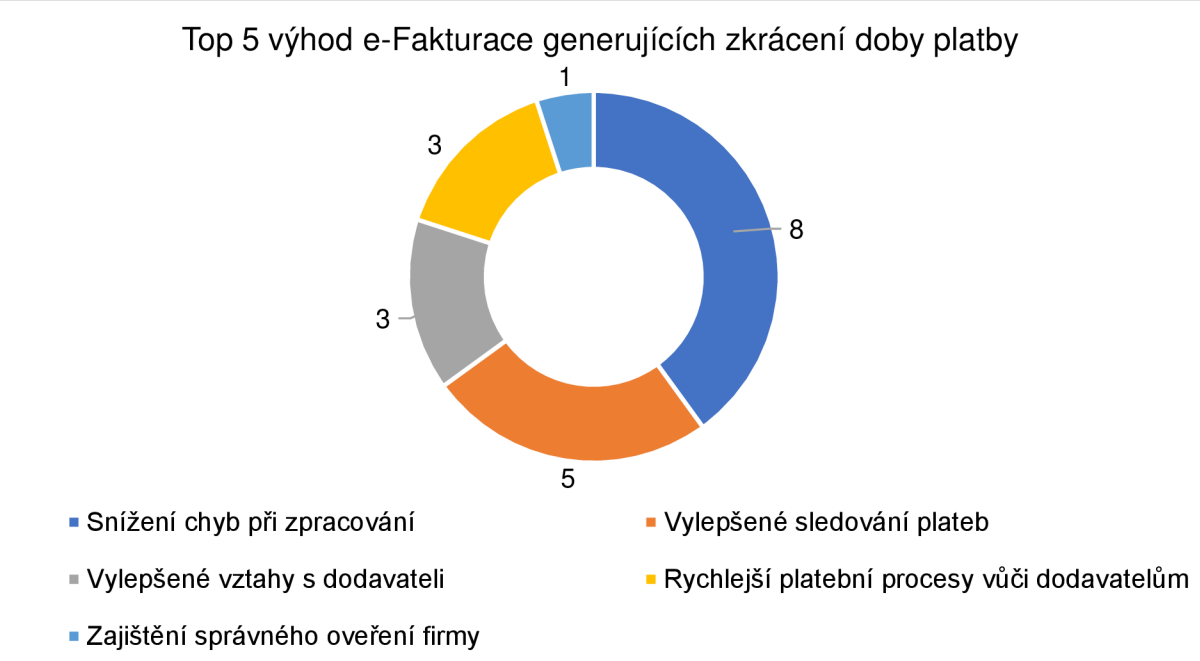

Zdroj: D6.01 Updated Benefits Analysis on the implementation of Directive 2014/55/EU, 2020

Obr. 4 Top 5 výhod e-Fakturace generujících zkrácení doby platby

S přihlédnutím k výše uvedeným informacím, je možné dojít k závěru, že i když může být implementace elektronické fakturace spojena s určitými obtížemi, zaručeně poskytuje obrovské výhody. Hlavními jsou úspora času na zpracování, úspora nákladů, rychlejší platby, lepší auditovatelnost a dostupnost dat, navíc se „zelenějším“ přístupem. Kromě toho je růst ve využívání elektronické fakturace

nevyhnutelný, a to v důsledku rostoucí poptávky na základě dosažených výhod a rostoucího tlaku z legislativní strany (The future of e-invoicing, 2009). Rozhodně bude přechod na elektronický způsob probíhat delší čas a během určitého období budou využívané současně papírové a elektronické faktury, a to tak dlouho, než se změny plně implementují.

3 Analýza procesů zachycení elektronických faktur ve Škoda Auto a.s.

Pro zjištění přínosu elektronické fakturace na příkladu reálného podniku, byla vybraná akciová společnost ŠKODA AUTO. Pro analýzu budou využita data o způsobu zasílání faktur dodavateli během let 2015-2021.

3.1 Úvod do činnosti zkoumané společnosti

Škoda Auto je největším automobilovým výrobcem v České republice. V rámci Česka má 3 závody: hlavní se nachází v Mladé Boleslavi, další jsou pobočky v Kvasinách a Vrchlabí. Založení společnosti proběhlo v roce 1895 a od té doby je podnik zaměřen na vytváření progresivních vozů. Tento přístup se nejprve uplatnil u jízdních kol, následovaly motocykly, a nakonec i automobily. Přesto, že na začátku své cesty, činnost společnosti byla zaměřena jen na výrobu a opravu jízdních kol – nyní je to celosvětově uznatelná společnost - výrobce automobilů. Za krátkou dobu nového tisíciletí, proběhlo ve Škoda Auto mnoho úspěšných akcí. V roce 2001 vznikl první závod mimo Evropu, v roce 2014 bylo poprvé v historii společnosti vyrobeno a prodáno milion aut. Za 5 let ŠKODA AUTO vyrobila jubilejní 22miliontý vůz od roku 1905 a dodala zákazníkům na celém světě 1,24 milionu vozů (Historie společnosti).

Nyní, je Škoda Auto už 30 let součástí koncernu Volkswagen a je celosvětovým dodavatelem aut. Závody má i v zahraničí: v Indii, Číně, na Slovensku, na Ukrajině a v Rusku (Kde všude je ŠKODA AUTO doma, 2020). Vyráběné modely jsou nejen s pohonem na benzín a naftu, ale i varianty hybridní či úplně elektrické auto. Do budoucna se Škoda Auto bude zaměřovat na větší digitalizaci, snížení emise CO_2, chce také vyvinout nové elektrické modely, posílit pozici jak na evropském, tak i na zahraničním trhu například v Rusku, Indii či Severní Africe (More international, electric and digital – ŠKODA AUTO presents its new corporate strategy, 2021).

3.2 Analýza přijatých faktur

Do společnosti Škoda Auto a.s. mohou faktury přicházet několika způsoby, jsou to: papírová forma, formát PDF přes aplikaci nebo email, formát XML přes aplikaci, formát VDA/4938 přes aplikaci nebo prostřednictvím EDI nebo se faktury vystavují metodou Selfbillingu. Rozhodnutí o zavedení a využití elektronické fakturace ve společnosti bylo spojeno s vlastní iniciativou a motivací. Důležitou roli v daném

případě také sehrály ekonomické a sociální aspekty, rovněž změny vnesené do rizikomanagementu, výkaznictví, auditní stopy a archivace.

3.2.1 Papírová forma a PDF

Škoda Auto a.s. se snaží eliminovat zasílání faktur v papírové formě, avšak tento způsob je přesto dosud využíván. Ve většině případů, je preferován menšími dodavateli, kteří mají omezené možnosti v provedení změn v softwaru a účetním systému.

PDF formát je používán pro zasílání faktur dodavatelům, kteří se nachází v přechodném stavu zavedení elektronické fakturace nebo splňují limitní podmínky ročně zaslaných faktur. Dodavatelé můžou dostat přístup k aplikaci WebFakt, která byla vyvinuta Škoda Auto pro své dodavatele. Tento způsob je preferován společností z důvodu auditní stopy. Druhou možností je zasílání faktur přes email, k čemuž má být vyplněn související souhlas a splněny podmínky, týkající se zasílání faktur.

Když dodavatel odesílá fakturu v papírové formě, dostává se do Škoda Auto a.s. poštou. Následně začíná proces jejího zpracování v podatelně. Aby fakturu bylo možné zúčtovat a nadále s ní pracovat, musí se dostat do systému. Prvním krokem je skenování. Některé faktury potřebují odstranit sešívací spony (například, přepravní faktury). V této etapě můžou vznikat problémy s fakturami, které se stávají při skenování špatně čitelné. Následujícím krokem je vkládání faktury do skenovacího programu, kde se pak rozpoznávají a vytěžují data.

Ve případě, že faktura přichází v PDF formátu mailem, dostává se do inboxu. Přesto, že všechny faktury a přílohy musejí být spolu a ve formátu PDF, stává se, že formát neodpovídá domluvenému nebo, že faktury a přílohy jsou odeslány zvlášť. Je nutný dodatečný krok – použití PDF konvertoru pro změnu formátu a sloučení dokumentů. Následný problém se může objevit při nahrávání faktury do skenovacího programu – některé části faktury se mohou smazat. Když se zmíněné stane nebo když je faktura nečitelná, je třeba ji vytisknout a znovu naskenovat. Faktury, přicházející přes WebFakt, mají méně problémů a ve většině případů nepotřebují žádnou úpravu. Finální činnost, jak s papírovými fakturami, tak i s PDF formátem, je archivace.

Na obrázku 5 jsou zobrazeny proběhlé změny v počtu dodavatelů, zasílajících faktury ve formátu PDF nebo papírové formě, od roku 2015 do roku 2021. Data ukazují, že během posledních šesti let, dodavatelé, zasílající papírové faktury, postupně přecházejí na jiné metody, protože jejich množství klesá. Přecházejí zejména na PDF formát, což je pro mnoho dodavatelů přechodná varianta mezi standartním a elektronickým způsobem zasílání faktur.

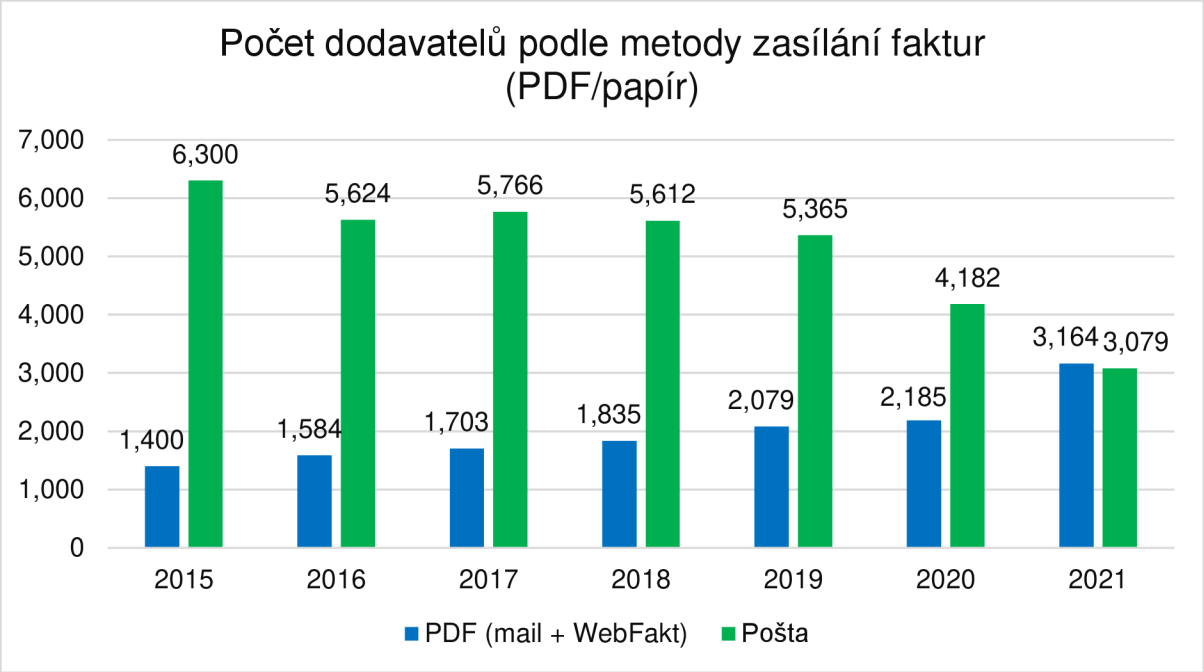

Zdroj: Vlastní zpracovaní

Obr. 5 Počet dodavatelů podle metody zasílání faktur (PDF/papír)

Na obrázku 6 je zobrazen počet příchozích faktur ve formátu PDF a papírové formě. Protože postup se zpracováním dokladu v takovém formátu je skoro stejný, počet je sloučen. Je přehledně vidět snížení objemu zaslaných faktur. V porovnání roku 2021 s rokem 2015 je pokles více než dvojnásobný. Dodavatelé postupně přecházejí na elektronický způsob fakturace. Na obrázku 6 je patrný stálý pokles v hodnotách, a to od roku 2015. Minima bylo dosaženo v roce 2020, avšak v následujícím roce nastává růst v objemu zaslaných faktur. Je to ovlivněno změnou legislativy v Maďarsku, což znemožnilo vystavování faktur prostřednictvím metody Selfbillingu. Dodavatelé postupně přecházejí na EDI metodu, ale během testovací doby, když probíhá nastavení a změny v systému, dočasně využívají možnost zasílání faktur v PDF formátu.

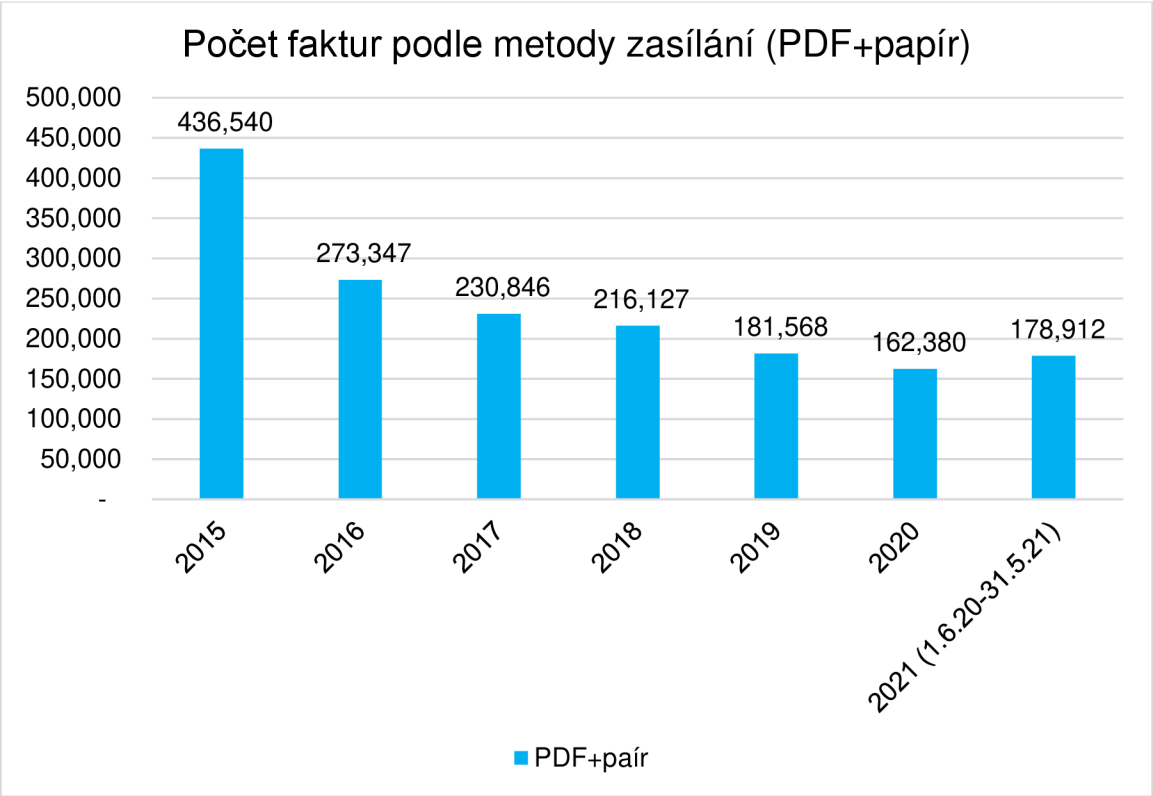

Zdroj: Vlastní zpracovaní

Obr. 6 Počet faktur podle metody zasílání (PDF+papír)

3.2.2 EDI fakturace a SBI

Ve ŠKODA AUTO a.s. může probíhat elektronická fakturace dvěma způsoby: EDI nebo SBI. V prvním případě, dodavatel vystavuje své faktury samostatně (nebo využívá pomoc poskytovatele služeb) a zasílá faktury, buď přes WebFakt manuálním vkládáním faktury ve formátech XML nebo VDA/4938, a nebo automatickým odesíláním přes EDI. První EDI komunikace proběhla s partnery v rámci koncernu VW ve formě datových zpráv struktury Global Invoice VDA 4908 v roce 2001. Následně byla zavedena elektronická archivace a od roku 2012 zasílají dodavatelé faktury do Škody Auto ve formátu datových zpráv struktury Global Invoice (VDA 4908, VDA 4938). Za tři roky bylo umožněno zasílání faktur prostřednictvím WEB rozhraní (Koliáš L., 2017).

Možnost Selfbillingu byla zavedena od roku 2004, kdy na základě dat o dodávce zboží z logistického systému předaných do finančního systému SAP se vystavuje faktura na jméno dodavatele a ve formě datových zpráv struktury Global Invoice (VDA 4908, později VDA 4938) je elektronicky zaslána dodavateli (Koliáš L., 2017).

Dodavatelé si nyní mohou zvolit, jak klasický Selfbilling, tak i možnost WebSBI, ve které dodavatel může stáhnout vystavenu fakturu z portálu, a to buď ve formátu PDF nebo XML.

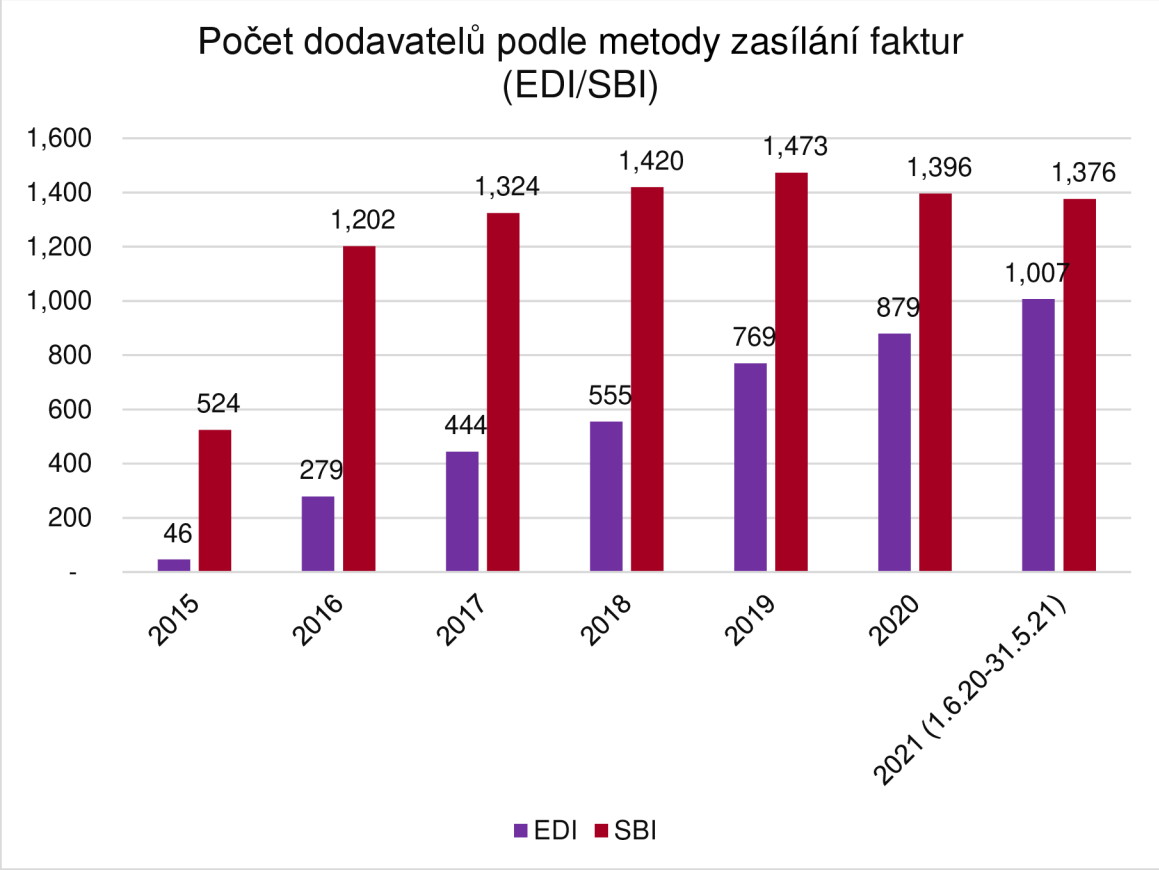

Zdroj: Vlastní zpracovaní

Obr. 7 Počet dodavatelů podle metody zasílání faktur (EDI/SBI)

Podle obrázku 7, je možně zaznamenat, že počet dodavatelů v Selfbillingu se zvýšil v roce 2021 více než dvakrát v porovnání s rokem 2015. V případě EDI rozdíl mezi rokem 2015 a 2021 je ještě větší a přesahuje skoro 22ti násobek. To je ovlivněno tím, že předložená data ilustrují příběh implementace EDI na dodavatelské straně skoro od okamžiku zavedení této metody ve ŠKODA AUTO a.s.

Na obrázku 8 je zobrazeno počet zasílaných faktur prostřednictvím SBI a EDI. Z pohledu EDI je vidět stálý narůst faktur, a to od roku 2015 do roku 2019. V roce 2020 se objevuje pokles, s následujícím roce 2021 opětovný růst. Snížení objemu faktur, zaslaných přes EDI v roce 2020 byl většinou způsoben COVID-19, kvůli čemuž dodavatelé pozastavili dodávky z důvodu karantény a dočasného uzavření

firem. Z hlediska Selfbillingu, se poklesy vyskytly v roce 2019 a 2021. Příčinou druhého byl přechod dodavatelů z Maďarska na EDI metodu zasílání faktur.

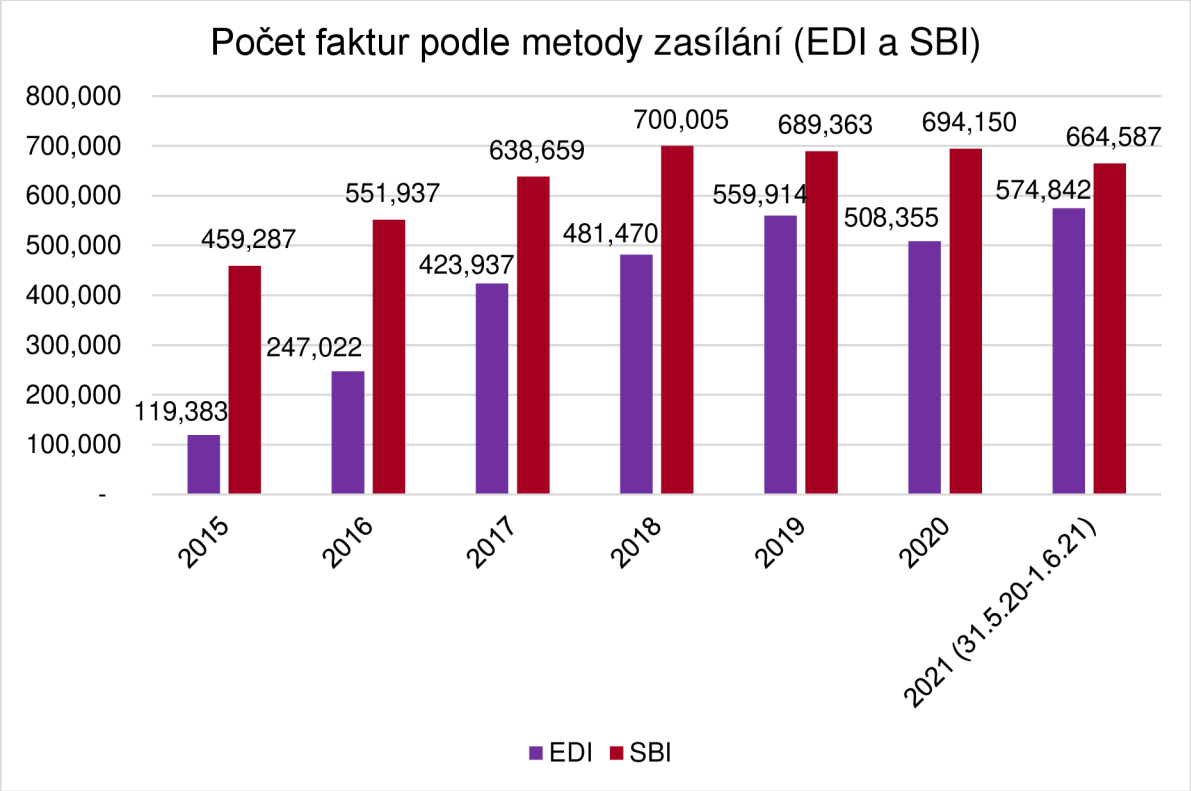

Zdroj: Vlastní zpracovaní

Obr. 8 Počet faktur podle metody zasílání (EDI/SBI)

Pro zobrazení progresu a významu zavedení elektronické fakturace, jsou v tabulce 2 představena data, ilustrující změny, které proběhly v počtech dodavatelů z pohledu metody zasílání faktur. V roce 2015 zasílali dodavatelé faktury v papírové podobě nebo v PDF formátu v 93.1 %, což je převažující většina. Během pozorované doby, zůstává stabilní pokles, který dosáhl svého minimálního bodu v roce 2021 a rovná se 72.4 %. Navíc, souhrnný procentuální počet dodavatelů, využívajících elektronické metody odesílání faktur představuje nárůst od 6.9 % do 27.7 % v průběhu sledovaného časového úseku.

Tab. 2 Celkový a procentuální počet dodavatelů 2015-2021

	2015		2016		2017		2018	
	Počet dodav.	%	Počet dodav.	%	Počet dodav.	%	Počet dodav.	%
EDI	46	**0.6 %**	279	**3.2 %**	444	**4.8 %**	555	**5.9 %**
SBI	524	**6.3 %**	1,202	**13.8 %**	1,324	**14.3 %**	1,420	**15.1 %**
PDF+papír	7,700	**93.1 %**	7,208	**83.0 %**	7,469	**80.9 %**	7,447	**79.0 %**
Celkem	8,270	100.0 %	8,689	100.0 %	9,237	100.0 %	9,422	100.0 %
	2019		2020		2021			
	Počet dodav.	%	Počet dodav.	%	Počet dodav.	%		
EDI	769	**7.9 %**	879	**10.2 %**	1007	**11. 7 %**		
SBI	1,473	**15.2 %**	1,396	**16.2 %**	1,376	**16.0 %**		
PDF+papír	7,444	**76.9 %**	6,367	**73.7 %**	6,243	**72.4 %**		
Celkem	9,686	100.0 %	8,642	100.0 %	8,626	100.0 %		

Zdroj: Vlastní zpracovaní

Změny uskutečněné v počtech obdržených faktur zobrazuje tabulka 3. Počet papírových faktur ukazuje pokles od roku 2015 do roku 2020. Výjimkou je rok 2021, kde v porovnání s předchozím rokem, sledujeme nárůst. Je to ovlivněno přechodem dodavatelů z metody SBI na EDI, a dočasné využití PDF během implementace změn.

Tab. 3 Celkový a procentuální počet přijatých faktur 2015-2021

	2015		2016		2017		2018	
	Počet faktur	%	Počet faktur	%	Počet faktur	%	Počet faktur	%
EDI	119,383	**11.8 %**	247,022	**23.0 %**	423,937	**32.8 %**	481,470	**34.4 %**
SBI	459,287	**45.2 %**	551,937	**51.5 %**	638,659	**49.4 %**	700,005	**50.1 %**
PDF+papír	436,540	**43.0 %**	273,347	**25.5 %**	230,846	**17.8 %**	216,127	**15.5 %**
Celkem	1,015,210	**100.0 %**	1,072,306	**100.0 %**	1,293,442	**100.0 %**	1,397,602	**100.0 %**
	2019		2020		2021			
	Počet faktur	%	Počet faktur	%	Počet faktur	%		
EDI	559,914	**39.1 %**	508,355	**37.2 %**	574,842	**40.5 %**		
SBI	689,363	**48.2 %**	694,150	**50.9 %**	664,587	**46.9 %**		
PDF+papír	181,568	**12.7 %**	162,380	**11.9 %**	178,912	**12.6 %**		
Celkem	1,430,845	**100.0 %**	1,364,885	**100.0 %**	1,418,341	**100.0 %**		

Zdroj: Vlastní zpracovaní

V roce 2015 elektronicky obdržela firma 57 % faktur, v roce 2021 – 87.4 %. Taková změna ukazuje na dosažený úspěch při komunikaci a přesvědčování dodavatelů na

zavedení oboustranně výhodné změny. V porovnání s tabulkou 2, je možné zaznamenat, že prioritní je pro ŠKODA AUTO a.s. zavedení elektronické fakturace dodavatelům, kteří zasílají velké množství faktur. Dosud je pro dodavatele, kteří dodávají zřídka, zachována možnost vystavování PDF faktur

3.2.3 Analýza úspor vyvolaných elektronickou fakturací

Pro analýzu přínosnosti elektronické fakturace budou zohledněny úspory z hlediska ušetřeného času a peněžních prostředků.

Časová úspora vzniká úplným vypuštěním přípravných procesů – příjem faktur v PDF nebo v papírové formě, kde je nutné skenování, což vyžaduje verifikaci – přiřazení faktur k šabloně, vytěžení údajů, následný proces – přehrání verifikovaných dokladů do knih a případné další úpravy dokladů, pokud se verifikace zdařila.

Faktury zaslané datovou větou se dostávají rovnou do knih. Pokud již existuje příjem, ke kterému se přiřadí, jsou automatem zaúčtovány (případ výrobních dokladů). Ke zpracování zbývají doklady čekající na příjem, které se po nahrání příjmů opět automatem zaúčtují. Další zpracování vyžadují doklady, ke kterým příjmy nedorazí, mají chybnou cenu, odlišnou osobu, která fakturu vystavila, než je zadáno v rámcové smlouvě atd.

Tab. 4 Průměrná doba přijetí a zúčtování faktur

	Papírová faktura	PDF	Datová věta
Skenovaní	3 min	-	-
Zverifikovaní	4 min	3 min	-
Úpravy a zaúčtovaní	3 min	3 min	0.5 min
Celkem	10 min	6 min	0.5 min

Zdroj: Vlastní zpracovaní

V tabulce 4 je uveden průměrný čas, potřebný na přijetí a zpracování příchozích faktur. Je vytvořena na základě osobního hodnocení a pozorování. Elektronické faktury se účtují automaticky, což je okamžitý proces. Hodnota 0.5 minut je uvedena pro případ, kdy dodavatel uvede chybnou částku nebo hodnotu, což je vyřešeno odesláním upozornění prostřednictvím mailu (z čeho vyplývá časový úsek v tabulce). Časová úspora při zpracování faktury ve formátu datové věty je jasně

viditelná a rovná se 9.5 minuty. Metoda Selfbillingu dovoluje vystavovat doklady jménem dodavatele. Za prvé logistika zadání do systému příjem materiálu (příjem dodacího listu). Následně, se příjem dostane do účetního systému, jelikož je faktura vystavena na základě informací o příjmu zboží. Vystavení jedné faktury trvá 2-3 vteřiny, přičemž se bude tento časový úsek brát jako zanedbatelný při výpočtu úspor.

Pro výpočet úspor peněžních prostředků, dosažených zavedením elektronické fakturace, bude použita hodnota průměrné mzdy, z důvodu, že mzda pracovníka je odlišná podle doby zaměstnání a je tajnou informací. V rámci páce, výpočty jsou abstrahované od nákladů, které souvisely s implementací elektronické fakturace do systému firmy a nákladů, které Škoda Auto vynakládá na provoz elektronické fakturace. Průměrná mzda je upravena o náklady zdravotního a sociálního pojištění, které je stanoveno pro zaměstnavatele z hrubé mzdy celkem 34 % do června 2019, a 33.8 % od července 2019.

$$x_i = y_i/(4 \times 40) \tag{1}$$

Průměrná hodinová mzda je vypočítaná v tabulce 5, při použití vzorce (1), kde x_i představuje průměrnou hodinovou mzdu (včetně nákladů na sociální a zdravotní pojištění) i -tého roku, y_i je průměrnou měsíční mzdou i -tého roku (i = 1, 2…7). Hodnota v uzávěrkách je průměrný počtem hodin odpracovaných během měsíce.

Tab. 5 Průměrná měsíční a hodinová mzda 2015-2021

	Průměrná měsíční mzda CZK	Průměrná měsíční mzda včetně nákladu na sociální a zdravotní pojištění CZK	Průměrná hodinová mzda (včetně nákladu na sociální a zdravotní pojištění) CZK
2015	26,611	35,659	222.9
2016	27,006	36,188	226.2
2017	28,232	37,831	236.4
2018	29,979	40,172	251.1
2019	32,699	43,784	273.6
2020	34,835	46,609	291.3
2021	35,441	47,420	296.4

Zdroj: Vlastní zpracovaní a OSVČ – průměrná mzda

V tabulce 6 jsou představení výsledky dosažených úspor, vyjádření v CZK. Data byla vypočítána při použiti vzorce (2).

$$x_i = (y_i \times 9.5 + z_i \times 10) \div 60 \times a_i \quad (2)$$

x_i– vyvolaná úspora v i -tem roce v CZK (i = 1, 2…7),

y_i– počet faktur zaslaných přes EDI v i -tem roce (i = 1, 2…7),

z_i– počet faktur vystavených v SBI v i -tem roce (i = 1, 2…7),

a_i– průměrná hodinová mzda v CZK v i -tem roce (i = 1, 2…7).

Tab. 6 Úspory vyvolané zavedením elektronické fakturace 2015-2021

	Počet faktur EDI	Počet faktur SBI	Časová úspora (hodiny)	Úspora peněžních prostředků CZK
2015	119,383	459,287	95,450.14	21,272,698.7
2016	247,022	551,937	131,101.32	29,651,873.1
2017	423,937	638,659	173,566.53	41,038,589.9
2018	481,470	700,005	192,900.25	48,432,261.5
2019	559,914	689,363	203,546.88	55,700,555.0
2020	508,355	694,150	196,181.21	57,149,094.1
2021	574,842	664,587	201,781.15	59,802,961.5

Zdroj: Vlastní zpracovaní

Vykázaná úspora dosáhla svého maxima, z pohledu času v roce 2019, což znamená přibližně 203 547 hodin. Z pohledu peněžních prostředků, maxima bylo dosaženo v roce 2021 a rovnalo se přibližně 59 802 961 CZK. Je to obrovské množství finančních prostředků a času, které podnik může využít účelněji, například do investic, modernizace a změn v jiných oblastech. Je to také šetření lidských zdrojů, protože během ušetřeného času mohou pracovníci vykonávat jiné činnosti, což pozitivně ovlivní efektivitu podniku.

Navíc, výsledky potvrzují počáteční vyjádření ohledně přínosu elektronické fakturace pro podnik. Z pohledu dodavatele budou úspory vyšší, protože budou

ušetřeny prostředky na papír, tisk, obálku a využití poštovních služeb. V budoucnu bude zasílání faktur v papírové formě, pravděpodobně, ještě dražší než nyní, z důvodu zdražování surovin (Šulc S., 2021).

3.3 Návrh řešení vedoucích ke zlepšení současného stavu

Současný stav elektronické fakturace ve ŠKODA AUTO a.s. se dá považovat za úspěšný. Avšak, není to stejné pro většinu firem a podniků. Zlepšení stavu je možné dosáhnout díky celkovému přechodu na zasílání faktur datovou větou. Pro dosažení toho bude vhodné motivovat dodavatele k zasílaní elektronických dokladů. Jako varianta, je možné nabídnout rychlejší úhrady zaslaných faktur. Vzhledem k tomu, že odpadne potřeba tratit čas na příjem papírové faktury poštou, čas na vnesení dat do systému, spolu s tím bude zjednodušené odstranění případných chyb, zkrácení lhůty na úhradu faktur, nemusí být problematické pro Škoda Auto a.s., avšak může být dobrou motivací pro dodavatele.

Nabídka periodických slev a nebo bonusu, například, v závislosti na počtu objednávek a celkové sumě bude jistě motivující. Samozřejmě to bude znamenat určité výdaje, nicméně budou nesrovnatelné s ušetřenými finančními prostředky a ušetřeným časem. Za více radikální je považována varianta sankcionování dodavatelů, kteří zasílají faktury v nežádoucí formě. Tímto způsobem, bude Škoda Auto a.s. schopná vrátit peníze utracené na delší zpracování a zaúčtování faktur. Ale i neochota dodavatelů platit dodatečnou částku může také motivovat k zavedení elektronické fakturace. Avšak, existuje riziko, že nespokojenost dodavatele skončí tím, že odmítne další spolupráci a vypoví smlouvu. Takovou metodu je nutné používat opatrně, předem uvážit dopad možných následků.

Do budoucna, je možné při uzavírání smluv s novými dodavateli, uvádět zasílání faktur datovou větou jako nevyhnutelnou podmínku. Takovým způsobem bude vyřešen problém přechodu na elektronickou fakturaci na začátku spolupráce. Při výběru a hledání nových dodavatelů je třeba dávat přednost tomu, kdo už má zkušenost s elektronickým způsobem zasílání faktur.

Bohužel, značná část firem, působících na trhu, dává přednost tradiční metodě zasílání faktur. Z tohoto důvodu, zlepšení znalosti ohledně podstaty a přínosu elektronické fakturace by mohlo vézt k širší implementaci. Dodavatelé často chybně

považují PDF formát za elektronickou fakturu a při seznámení s datovou strukturou, uvádějí, že se s tímto formátem ještě nesetkali. Předběžné obeznámení s výhodami a možnostmi zavedení e-Fakturace umožní získat zájem většího počtu dodavatelů a ulehčí samotnou implementaci.

Jednou z příčin, která vyvolává nejvíce problémů a je důvodem odmítnutí e-Fakturace, je komplikace jejího zavedení. Pro kompletní a úspěšné zavedení elektronické fakturace potřebuje mít firma dobře informované a zkušené IT-oddělení. Ne každý podnik to dokáže, a proto zjednodušení postupu zavedení elektronické fakturace, které vyžaduje minimální závislost na podpoře IT specialistů, by dovolilo středním a malým firmám jednodušší přechod na nový způsob fakturace.

Z pohledu zavedení elektronické fakturace v Evropě, by bylo vhodné rozšíření možnosti formátu pro elektronické zasílání faktur. Větší výběr dovolí podnikům vyhodnotit nabízené možnosti a zvolit tu, která je méně náročná a vykazuje menší časovou zátěž v implementaci. Firmy využívají různé softwary, a proto nejsou stejné jejich možnosti a akceptovatelnost variant. Následně, po této změně, by bylo možné zvýšit tlak ze strany legislativy na povinnost implementace elektronické fakturace, například v závislosti na ročním obratu.

Nejsložitějším krokem, přesto hodně usnadňujícím tuto problematiku, by bylo jednání o celosvětově přijatelných standardech zasílání elektronických faktur. Některé státy nyní přecházejí na tuto metodu a aktivně ji zavádějí, některé jsou jenom na začátku řešení problematiky, avšak jsou i ty státy, které ani nezačali nad záležitostí přemýšlet. Navíc, státy, které už implementují elektronickou fakturaci mohou mít formáty specifické pro tento stát a nepoužívané v ostatních zemích. Takový rozdíl způsobuje prodlevu a neochotu v zavedení změn ze strany podnikatele. Jedinečné standardy formátu mohou napomoct k rychlejšímu přechodu na elektronickou metodu.

Závěr

Tato bakalářská práce je zaměřena na vymezení výhod elektronické fakturace, analýzu jejího využití ve vybraném podniku, identifikování vyvolaných úspor a návrh variant, vytvářejících zlepšení současné situace.

V teoretické části práce, zejména v první kapitole, byla provedena rešerše literatury a zohledněno finanční účetnictví v České republice a účetní standardy včetně mezinárodních. Byla provedena charakteristika pohledávek a závazků, vymezena jejich podstata, druhy, význam pro podnik a řízení těchto položek. Ve druhé kapitole byla představena problematika elektronické fakturace a zohledněna zkušenost Evropských států s její implementací.

Třetí kapitola byla zaměřena na analýzu a identifikaci konkrétních přínosů elektronické fakturace v Škoda Auto a.s. Byl vymezen potřebný čas na zpracování faktury v každém z možných formátů pro zasílání a z toho vypočítána roční úspora času, dosažená přechodem dodavatelů na elektronickou cestu. Úspora peněžních prostředku byla vypočítána propojením celkové roční úspory času a průměrné mzdy opravené o náklady na sociální a zdravotní pojištění.

Jeden z výsledků práce zaznamenává, že elektronická fakturace, představená zasíláním faktur prostřednictvím datové věty, přináší objektivně výhody jak pro dodavatele, tak i pro odběratele. Nejvýznamnějším přínosem je úspora času na zpracování, a tím samým úspora nákladů spojená s tím, že dojde k urychlení úhrady faktur, snížení množství ztracených faktur, vylepšení auditovatelnosti a dostupnosti dat, k odstranění papíru, a tím pádem nejen k úspoře peněz, ale také k udržitelnému přístupu a zlepšení přírodního prostředí.

Provedená analýza implementace elektronické fakturace ve ŠKODA AUTO a.s. dovolila zjistit následující. Během zohledněné doby od roku 2015 do roku 2021, se se zvýšením počtu dodavatelů, zasílajících faktury elektronicky, byly vyvolány úspory se vzrůstající tendencí. Společnost ušetřila na zpracování a zaúčtování došlých dokladu nejenom čas a lidské zdroje, ale i peněžní prostředky, které v roce 2021 přesáhly 59 milionů korun českých. Ve stejném roce časová úspora přesáhla 201 tisíc hodin. Největší hodnota přesahující 203 tisíc hodin byla dosažena před dvěma lety, a to v roce 2019.

Aby došlo ke zlepšení současného stavu věci, může Škoda Auto a.s. vyvinout a implementovat motivační program pro dodavatele k zavedení elektronické fakturace. K němu bude vhodné navrhnout nabídku rychlejšího uhrazení faktur při jejich zasílání datovou větou a poskytování určitých bonusů při delší spolupráci a dosažení stanoveného počtu obdržených faktur a celkové sumy objednávek. Pro budoucí partnery by měla být podmínka zasílání faktur výhradně elektronických zahrnuta do smlouvy na počátku spolupráce. Sankcionování dodavatele může být využito jen když případná výpověď smlouvy s dodavatelem neovlivní výrobu.

Navíc, pro zlepšení současného stavu využití elektronické fakturace jinými podniky, je vhodné zlepšení informovanosti podnikatelů o přínosech elektronické fakturace, aby o ní měli představu z pohledu implementace, což umožní větší pravděpodobnost přijetí a schválení koncepce pro její budoucí zavedení. Zjednodušení nastavení a zvýšení počtu přijatelných formátů, dovolí většímu počtu středních a malých podniků začít s elektronickými fakturami. V případě zavedení celosvětových standardů formátu pro elektronickou fakturaci dojde k odstranění většiny problémů v mezinárodní spolupráci z pohledu fakturace.

Seznam literatury

593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů [online]. Ministerstvo financí České republiky, 1992 [1992-12-31]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/1992/zakon-c-593-1992-sb-3353

BOKŠA M., MPhil. (ed.) doc. Ing. BOKŠOVÁ J., Ph.D. Ing. HORÁK J., Ph.D. doc. PhDr. PAVLICA K., Ph.D. prof. Ing. STROUHAL J, Ph.D. prof. Ing. ŠAROCH S., Ph.D. Digitální Česko v digitální Evropě. ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o.p.s. 2019. ISBN - 978-80-87042-75-5.

BOKŠOVÁ, J. Účetní výkazy pod lupou I.: Základy účetního výkaznictví. 1st vyd. Praha: LINDE Praha, 2013. ISBN 978-80-720-1-921-2.

České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2018 [2018-01-17]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/ceske-ucetni-standardy-pro-podnikatele-a/2018/ceske-ucetni-standardy-pro-ucetni-jednot-30742

ČIŽINSKÁ, R. Základy finančního řízení podniku. 1st vyd. Grada Publishing, 2018. 240 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.

D6.01 Updated Benefits Analysis on the implementation of Directive 2014/55/EU, 2020, Connecting Europe Facility Stakeholder Management Office [online]. Connecting Europe Facility Stakeholder Management Office, 2020 [2020-10-23]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/pages/viewpageattachments.action?pageId=82773147&sortBy=date&highlight=Analysis+of+benefits+of+implementing+eInvoicing_.pdf&&preview=/82773147/327713104/SC233_D6.1_Update%20of%20the%20Benefits%20Analysis%20of%20the%20Directive%20201455EU%20implementation_vf.pdf

EInvoicing Country Factsheets for each Member State & other countries [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eInvoicing+Country+Factsheets+for+each+Member+State+and+other+countries

ELLIOTT, B. Financial Accounting and Reporting. 14th vyd. Harlow: Prentice Hall, 2011. ISBN 978-0-273-74444-3.

Global Electronic Invoicing The State of AP Automation Worldwide [online]. PayStream Advisors, Inc., 2013. Dostupné z: http://www.gxs.fr/wp-content/uploads/Final-Global-eInvoice-report-1Q13.pdf

HAUTALA, M., Paper invoicing has no future. The future of e-invoicing. 2009 svazek 3 vydání 2. page 6; page 17-18.

Historie společnosti [online]. Dostupné z: https://heritage.skoda-auto.com/cs/vyvoj-loga/historie-spolecnosti/

IFRS a české účetní předpisy podrobnosti a rozdíly [online]. PricewaterhouseCoopers, 2009. Dostupné z: https://www.pwc.com/cz/cs/ucetnictvi/ifrs-publikace/ifrs-a-cz-gaap-podobnosti-rozdily.pdf

IFRS Foundation Constitution [online]. IFRS Foundation, 2018 [2018-12-01]. Dostupné z: https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/about-us/legal-and-governance/constitution-docs/ifrs-foundation-constitution-2018.pdf

Kde všude je ŠKODA AUTO doma [online]. 2020 [2020-12-17]. Dostupné z: www.skoda-storyboard.com/cs/modely-cs/kde-vsude-je-skoda-auto-doma/

KOCH, B., The e-invoicing journey 2019–2025. Fouth edition, Billentis. 2019. [online]. Dostupné z: https://www.billentis.com/The_einvoicing_journey_2019-2025.pdf

KOLIÁŠ, L., e-FAKTURACE VE ŠKODA AUTO A.S. 23. sympozium EDI [online]. 2017 [2017-05-25]. Dostupné z: https://www.komora.cz/files/uploads/2017/03/Kolias_E-FAKTURACE_23.EDI_sympozium.pdf

More international, electric and digital – ŠKODA AUTO presents its new corporate stratégy [online]. 2021 [2021-06-24]. Dostupné z: https://www.volkswagenag.com/en/news/2021/06/more-international--electric-and-digital--skoda-auto-presents.html

OSVČ – průměrná mzda [online]. Dostupné z: https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/osvc-prumerna-mzda

PASEKOVÁ, M., OTRUSINOVÁ M., Účetní doklady a jejich použití v praxi. In: Portál DAUČ.cz [online]. Praha: Wolters Kluwer, 1. 5. 2005. [cit. 2021-08-29]. Dostupné z https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=72507 ISSN 2533-4484

SLAVÍK, L., Ing, Elektronická fakturace, Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2018.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2013 [2013-06-29]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034&from=RO

Sociální pojištění u zaměstnanců [online]. Dostupné z: https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/odvody-socialniho-a-zdravotniho-pojisteni/zamestanec-socialni-pojisteni/

STROUHAL, J., MUSTAŢĂ, R V. BONACI, C G. International Accounting Practices. 1st vyd. Praha: Oeconomica, 2014. ISBN 978-80-245-2040-7.

STROUHAL, J. Oceňování v účetnictví. 1st vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-366-1.

ŠULC, S. Další rána pro byznys: výrazně zdražuje papír. Newstream [online]. 2021 [2021-09-13]. Dostupné z: https://www.newstream.cz/money/dalsi-rana-pro-byznys-vyrazne-zdrazuje-papir

Worldwide electronic invoicing survey [online]. EYGM Limited. EYG no. 01898-183GBL, 2018. Dostupné z: https://www.actuel-expert-comptable.fr/sites/default/files/ey-worldwide-electronic-invoicing-survey-2018.pdf

Zákony pro rok 2016 - pro účetnictví státu [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2016 [2016-06-24]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetni-reforma-verejnych-financi-ucetnic/pravni-predpisy/platna-legislativa-zakony/2016/zakony-pro-rok-2016-pro-ucetnictvi-statu-25444

ŽÁK M. a kol., Velká ekonomická encyklopedie. 2. rozš. vyd. Praha: Linde, 2002. 887 s. ISBN 80-7201-381-5.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obr. 1 Globální výzvy pro elektronickou fakturaci 18

Obr. 2 Výhody elektronické fakturace 19

Obr. 3 Průměrná doba zpracování (v minutách) e-Faktury a papírové faktury podle země 23

Obr. 4 Top 5 výhod e-Fakturace generujících zkrácení doby platby 24

Obr. 5 Počet dodavatelů podle metody zasílání faktur (PDF/papír) 28

Obr. 6 Počet faktur podle metody zasílání (PDF+papír) 29

Obr. 7 Počet dodavatelů podle metody zasílání faktur (EDI/SBI) 30

Obr. 8 Počet faktur podle metody zasílání (EDI/SBI) 31

Seznam tabulek

Tab. 1 Elektronická fakturace v státech EU a EEA 21

Tab. 2 Celkový a procentuální počet dodavatelů 2015-2021 32

Tab. 3 Celkový a procentuální počet přijatých faktur 2015-2021 32

Tab. 4 Průměrná doba přijetí a zúčtování faktur 33

Tab. 5 Průměrná měsíční a hodinová mzda 2015-2021 34

Tab. 6 Úspory vyvolané zavedením elektronické fakturace 2015-2021 35

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	**Tetiana Mitina**		
STUDIJNÍ PROGRAM/OBOR/SPECIALIZACE	**6208R163 Podniková ekonomika a finanční management**		
NÁZEV PRÁCE	**Fakturace ve Škoda Auto a.s.**		
VEDOUCÍ PRÁCE	**Ing. Josef Horák, Ph.D.**		
KATEDRA	**KFU - Katedra financí a účetnictví**	**ROK ODEVZDÁNÍ**	**2021**

POČET STRAN	**43**
POČET OBRÁZKŮ	**8**
POČET TABULEK	**6**
POČET PŘÍLOH	**0**

STRUČNÝ POPIS	**Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjištění výhod a analýza využití elektronické fakturace ve Škoda Auto a.s. Provedeným pozorování byl identifikován časový rozdíl ve zpracování faktur různých formátů, což umožnilo další výpočty, zohledňující roční úsporu času a peněžních prostředků. Pro zlepšení současného stavu ve Škoda Auto a.s. je vhodné vytvoření motivačního programu k zavedení elektronické fakturace pro dodavatele, který může zahrnovat nabídku rychlejší úhrady faktur, poskytování bonusu, sankcionování za použití nevhodných formátů faktur, zakotvení povinnosti zasílání faktur datovou větou v smlouvě s budoucími partnery. Další kroky, zlepšující ochotu zavedení elektronické fakturace jsou: uvědomění a seznámení s přínosy elektronické cesty, nabídka většího množství variant fakturace, zjednodušení procesu implementace, zavedení celosvětových standardů.**
KLÍČOVÁ SLOVA	**Elektronická fakturace, Škoda Auto a.s., úspora, EDI, Selfbilling**

ANNOTATION

AUTHOR	**Tetiana Mitina**		
FIELD	**6208R163 Business Administration and Financial Management**		
THESIS TITLE	**Invoicing in Škoda Auto a.s.**		
SUPERVISOR	**Ing. Josef Horák, Ph.D.**		
DEPARTMENT	**KFU - Department of Finance and Accounting**	**YEAR**	**2021**

NUMBER OF PAGES	**43**
NUMBER OF PICTURES	**8**
NUMBER OF TABLES	**6**
NUMBER OF APPENDICES	**0**

SUMMARY	**Main goal of Bachelor thesis was identifying benefits and analysis of electronic invoicing usage in Škoda Auto a.s. By observation was discovered time difference in processing of different invoice formats, what allowed further calculations to point out annual time and cost savings. In order to improve current state of things in Škoda Auto a.s. it would be reasonable to create an electronic invoicing motivational program for suppliers, which can include faster invoice payments, offering bonuses, sanctions for wrong format usage and stating an obligatory usage of electronic invoicing in contract with future partners. Next steps, aimed to improve willing of electronic invoicing implementation are: realizing and getting to know the benefits of electronic way, providing more options for electronic invoicing, easing the implementation process, imposing world-wide standards.**
KEY WORDS	**Electronic invoicing, Škoda Auto a.s., savings, EDI, Selfbilling**